

Uchwała nr 1203
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 29 lutego 2012 r.

w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu
określających zasady tworzenia planów i programów studiów doktoranckich

Na podstawie art. 68 ust. 1, pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) Senat Uniwersytetu w Białymstoku ustala wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określające zasady tworzenia planów i programów studiów doktoranckich.

wymagania ogólne

§ 1

1. Studia doktoranckie stwarzają warunki do prowadzenia badań naukowych, współpracy naukowej w zespołach badawczych, przygotowania przez doktoranta publikacji naukowej, realizacji planu i programu studiów, przygotowania do egzaminów doktorskich, przygotowania rozprawy doktorskiej oraz uczestniczenia w życiu środowiska naukowego.
2. Studia doktoranckie realizowane są zgodnie z planami i programami budowanymi w oparciu o zakładane efekty kształcenia, z uwzględnieniem specyfiki danych studiów doktoranckich.
3. Realizacja planu i programu studiów doktoranckich powinna przygotowywać do pracy o charakterze badawczym lub badawczo-rozwojowym, a w szczególności prowadzić do osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia w zakresie:
  - 1) wiedzy na zaawansowanym poziomie, o charakterze podstawowym dla dziedziny związanej z obszarem prowadzonych badań naukowych,
  - 2) umiejętności związanych z metodyką i metodologią prowadzenia badań naukowych,
  - 3) kompetencji społecznych odnoszących się do działalności naukowo badawczej.
4. Zakładane efekty kształcenia, plan i program studiów doktoranckich prowadzonych przez wydział uchwała rada wydziału, po zasięgnięciu opinii wydziałowego organu samorządu doktorantów. Wzór opisu efektów kształcenia określa Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.
5. W przypadku studiów prowadzonych przez więcej niż jedną jednostkę organizacyjną przyjęcie efektów kształcenia, planów i programów studiów doktoranckich wymaga podjęcia uchwał, o których mowa w ust. 4, przez rady wszystkich jednostek prowadzących wspólnie kształcenie, po zasięgnięciu opinii odpowiednich organów samorządu doktorantów każdej z jednostek.
6. Rada wydziału podejmuje uchwały, o których mowa w ust. 4 i 5, nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, z zastrzeżeniem § 8 ust. 2. W terminie 14 dni od daty ich podpisania uchwały wraz z planem i programem studiów doktoranckich są przekazywane do wiadomości prorektora ds. dydaktycznych i studenckich.
7. Kierownik studiów doktoranckich ogłasza plan i program studiów doktoranckich na stronie internetowej wydziału na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego.
8. Program studiów doktoranckich tworzy się dla każdej formy prowadzonych studiów. Program studiów doktoranckich prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej zapewnia w obu tych formach uzyskanie tych samych efektów kształcenia.
9. Więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności uczestników tych studiów w prowadzącej je jednostce organizacyjnej i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych i pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub opiekunów naukowych i doktorantów.
10. Zmiany programów studiów nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

program studiów doktoranckich – wymagania szczegółowe

§ 2

1. Program studiów doktoranckich określa w szczególności:
  - 1) nazwę jednostki prowadzącej studia doktoranckie,
  - 2) nazwę studiów doktoranckich (zakres studiów),
  - 3) formę studiów (stacjonarne/niestacjonarne),
  - 4) czas trwania studiów (liczbę lat/semestrów),
  - 5) założenia ogólne (ogólna koncepcja kształcenia, ogólna liczba godzin, ogólna liczba punktów ECTS),
  - 6) moduły/przedmioty kształcenia wraz z liczbą przewidzianych dla nich godzin zajęć zorganizowanych, z przypisaniem do każdego modułu/przedmiotu liczby punktów ECTS, odniesieniem do zakładanych efektów kształcenia i oraz sposobami ich weryfikacji,
  - 7) zasady, formy i wymiar odbywania praktyk zawodowych wraz z przyporządkowaną im liczbą punktów

ECTS,

- 8) warunki ukończenia studiów doktoranckich.
2. Wzór programu studiów określa Załącznik nr 2 do niniejszej Uchwały.

plan studiów doktoranckich – wymagania szczegółowe

§ 3

1. Plan studiów doktoranckich określa w szczególności:
  - 1) nazwę jednostki prowadzącej studia doktoranckie,
  - 2) nazwę studiów doktoranckich (zakres studiów),
  - 3) formę studiów (stacjonarne/niestacjonarne),
  - 4) wykaz przedmiotów (w poszczególnych modułach, jeśli przedmioty są im przyporządkowane) z podziałem na lata/semestry studiów, wraz z określeniem obowiązującej formy prowadzenia zajęć, ich wymiaru oraz liczby pkt ECTS przypisanej każdemu przedmiotowi,
  - 5) kod USOS przedmiotu,
  - 6) formę zaliczenia przedmiotu (zaliczenie, zaliczenie na ocenę, egzamin).
2. Wzór planu studiów doktoranckich określa Załącznik nr 3 do niniejszej Uchwały.

punkty ECTS

§ 4

1. Punkty ECTS są to przyporządkowane poszczególnym modułom/przedmiotom punkty zaliczeniowe, wyrażające średni nakład pracy doktoranta związany z uzyskaniem założonych dla tych zajęć i modułów efektów kształcenia, przy czym jeden pkt ECTS odpowiada 25 – 30 godzinom pracy doktoranta.
2. Punkty ECTS przyporządkowuje się poszczególnym przedmiotom, a nie formom zajęć dydaktycznych służącym ich realizacji.
3. Liczba godzin pracy doktoranta obejmuje udział w różnych formach zorganizowanych przez uczelnię zajęć z udziałem nauczycieli akademickich (godziny kontaktowe) oraz czas poświęcony na samodzielną pracę doktoranta, tj. przygotowanie się do zajęć, wykonanie zadań, które mogą być realizowane poza uczelnią (np. wykonanie projektów), przygotowanie się do kolokwium i egzaminów. Liczba godzin pracy doktoranta powinna być szacowana z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez przeciętnego doktoranta realizującego przedmiot.
4. Punkty ECTS przyznaje się za zaliczenie każdego modułu/przedmiotu przewidzianego w planie studiów.
5. Doktorant uzyskuje punkty ECTS przyporządkowane danemu modułowi/przedmiotowi, jeżeli spełni wszystkie określone w programie studiów wymagania oraz osiągnie założone dla tego modułu/przedmiotu efekty kształcenia, przy czym liczba uzyskanych punktów ECTS nie zależy od uzyskanej przez doktoranta oceny.
6. Łączny wymiar zajęć objętych programem całego toku studiów doktoranckich odpowiada od 45 do 60 punktom ECTS, w tym od 20 do 30 punktom ECTS w ramach zajęć fakultatywnych rozwijających umiejętności dydaktyczne lub zawodowe, w wymiarze co najmniej 15 godzin.

zajęcia fakultatywne

§ 5

1. Fakultatywne zajęcia rozwijające umiejętności dydaktyczne i zawodowe obejmują zajęcia, na których doktorant zdobywa kwalifikacje w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych, w wymiarze odpowiadającym od 10 do 15 punktom ECTS.
2. Zajęcia fakultatywne przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego, w szczególności w zakresie metodyki zajęć dydaktycznych i nowych technologii wykorzystywanych w kształceniu studentów.

praktyki zawodowe

§ 6

1. Program kształcenia określa w szczególności cele i zasady odbywania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu. Praktyki zawodowe powinny być właściwie zharmonizowane z pozostałymi elementami procesu kształcenia.
2. Wymiar praktyk w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych nie może być mniejszy niż 10 oraz nie większy niż 90 godzin rocznie.

sylabusy przedmiotów

§ 7

1. Program studiów doktoranckich stanowi podstawę do opracowania przez prowadzących poszczególne przedmioty sylabusów.
2. Sylabus przedmiotu powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę przedmiotu,
  - 2) kod USOS przedmiotu,
  - 3) nazwę studiów i jednostki prowadzącej studia,
  - 4) język przedmiotu,
  - 5) rok studiów/semestr, na którym dany przedmiot jest oferowany (jeśli przedmiot jest przypisany do roku lub semestru),
  - 6) liczbę godzin zajęć dydaktycznych oraz formę/formy zajęć,
  - 7) liczbę punktów ECTS przypisaną przedmiotowi wraz z bilansem nakładu pracy doktoranta,
  - 8) imię i nazwisko osoby prowadzącej przedmiot,
  - 9) zakładane efekty kształcenia oraz sposoby ich weryfikacji,
  - 10) treści merytoryczne przedmiotu,
  - 11) literaturę podstawową niezbędną do zaliczenia przedmiotu,
  - 12) metody dydaktyczne oraz formę zaliczenia przedmiotu.
3. Wzór sylabusu przedmiotu na studiach doktoranckich zatwierdza rada wydziału. Analiza i ocena zgodności sylabusów przedmiotów z programem studiów doktoranckich oraz założonymi efektami kształcenia należy do zadań wydziałowych zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia.

tworzenie studiów doktoranckich

§ 8

1. W przypadku tworzenia studiów doktoranckich rada jednostki organizacyjnej uczelni przedstawia rektorowi wniosek zawierający:
  - 1) uchwałę rady wydziału w sprawie utworzenia studiów doktoranckich,
  - 2) określenie obszaru wiedzy, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej,
  - 3) określenie efektów kształcenia,
  - 4) program studiów doktoranckich,
  - 5) określenie formy studiów doktoranckich,
  - 6) określenie czasu trwania studiów doktoranckich,
  - 7) proponowane warunki i tryb rekrutacji na studia doktoranckie,
  - 8) proponowaną wysokość opłat za niestacjonarne studia doktoranckie, jeśli przewidywane jest utworzenie studiów odpłatnych,
  - 9) listę jednostek organizacyjnych uczelni oraz jednostek naukowych prowadzących studia w tej samej dyscyplinie naukowej.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, powinna być złożona co najmniej na 8 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem kształcenia na studiach doktoranckich. W uzasadnionych przypadkach za zgodą Rektora dokumentacja może być złożona w terminie późniejszym.

przepisy przejściowe i końcowe

§ 9

1. Kształcenie na studiach doktoranckich rozpoczętych przed dniem 1 października 2012 r. kontynuowane jest na dotychczasowych zasadach do zakończenia pełnego cyklu kształcenia.
2. Rady wydziałów w terminie do 30 czerwca 2012 r. mają obowiązek dostosowania istniejących planów i programów studiów doktoranckich do wymogów określonych w niniejszych wytycznych dla cykli kształcenia rozpoczynających się od 1 października 2012 r.
3. Niniejsze wytyczne zostały opracowane na podstawie:
  - 1) ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.),
  - 2) Rozporządzenia MNiSW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych (Dz. U. Nr 196, poz. 1169),
  - 3) Rozporządzenia MNiSW z dnia 5 października 2011 r. w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich (Dz. U. Nr 225, poz. 1351),
  - 4) Rozporządzenie MNiSW z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

§ 10

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
Prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz

EFEKTY KSZTAŁCENIA

studiów doktoranckich

1. Jednostka prowadząca studia doktoranckie: .....
2. Umieszczenie studiów w obszarze/obszarach kształcenia (z uwzględnieniem dziedziny/dziedzin nauki): .....
3. Nazwa studiów doktoranckich: .....

Symbol	ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA Po ukończeniu studiów doktoranckich absolwent:
WIEDZA	
SD_W01*	
UMIEJĘTNOŚCI	
SD_U01	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
SD_K01	

* Objasnienia oznaczeń:

SD (przed podkreślnikiem) – efekty kształcenia dla studiów doktoranckich

W (po podkreślniku) – kategoria wiedzy

U (po podkreślniku) – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

.....
(pieczętka i podpis Dziekana)

Program studiów doktoranckich

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa jednostki prowadzącej studia: .....
2. Nazwa studiów doktoranckich: .....
3. Forma studiów: .....
4. Czas trwania studiów: .....

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

.....
.....

III. MODUŁY KSZTAŁCENIA/ PRZEDMIOTY

	Nazwa modułu/ przedmiotu	Odniesienie do zakładanych efektów kształcenia	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia	Godziny	ECTS
1.					
2.					
3.					

IV. PRAKTYKI ZAWODOWE (zasady i formy odbywania praktyk zawodowych)

.....
.....

V. WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW DOKTORANCKICH

.....
.....

.....
(pieczętka i podpis Dziekana)

Plan studiów doktoranckich

obowiązuje od roku akad. ....

Załącznik nr 3
do Uchwały nr 1203
Senatu UWb
z dnia 29 lutego 2012 r.

Nazwa jednostki prowadzącej studia: .....

Nazwa studiów: .....

Forma studiów: .....

Czas trwania studiów: .....

Plan studiów zatwierdzono na Radzie Wydziału dn. ....

Lp.	NAZWA PRZEDMIOTU	symbol przedmiotu (UWBS)	punkty ECTS	Egz po sem.	Zaj po sem.	RAZEM	Liczba godzin zajęć																										
							I rok				II rok				III rok				IV rok														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				
MODULE:							WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATOR.	PROJEKT	SEMINARIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA		
RAZEM																																	
MODULE:							WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATOR.	PROJEKT	SEMINARIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA		
RAZEM																																	
MODULE:							WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATOR.	PROJEKT	SEMINARIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA		
RAZEM																																	
MODULE:							WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATOR.	PROJEKT	SEMINARIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA	WYKŁADY	ĆWICZENIA		
RAZEM																																	
OGÓLEM																																	

czemu kierownik 1
czemu kierownik 2

(pieczęćka i podpis Dziekana)